Hunta n-are sorți de izbindă

Independența și suveranitatea Republicii Moldova sînt în pericol. Din clipă în clipă ne putem pomeni cu blindate sub ferestre și trupe aeropurtate în prag. Lovitura de stat la care atîta au aspirat cele mai odioase elemente ale oligarhiei de la centru s-a produs în noaptea spre 19 august. Pe bună dreptate, lucrurile cele mai negre se întîmplă noaptea. În țară, după cum ne-a anunțat ieri dimineața postul de radio Moscova, puterea de stat a fost uzurpată de o huntă militar-bolșevică (Baklanov, Kriucikov, Pavlov, Pugo, Starodubțev, Tizeakov, Iazov, Ianaev), săvîrșind un puci în stil sud-american și înlăturîndu-l din post pe Președintele Uniunii R.S.S., Mihail Gorbaciov, ales în mod democratic de Congresul deputaților poporului din Uniune.

Hunta militar-bolșevică n-a găsit nimic mai original pentru a-și potoli setea de putere decît să ridice din arhive și să reinsceneze scenariul prăfuit, îmbibat cu un iz greu de mucegai, conform căruia în octombrie 1964 a fost înlăturat de la conducerea țării și de pe arena politică Nikita Hrușciov. Istoria se repetă, evenimentele evoluînd pe spirală. Numai că la acest nou cerc al ei forțele reacționare au acționat cu o brutalitate și obrăznicie nemaipomenită și nemascată ceea ce numai Stalin și-ar fi putut permite. Înlăturîndu-l pe Mihail Gorbaciov din postul de președinte pe cînd el se afla la odihnă, puciștii de factură neostalinistă au mai instituit și starea excepțională în unele localități (nenominalizate) ale țării. Vehiculînd cu fraze pseudopatriotice, declarînd că, chipurile, acționează în numele poporului și la cererile lui, cei opt reprezentanți ai reacțiunii imperial-șovine nici nu-și ascund scopul autoinstaurării lor la putere.

Marți, 20 august, urma să înceapă semnarea noului Tratat asupra Uniunii, acțiune ce avea să pună începutul dezintegrării ultimului imperiu de pe planeta Pămînt, fapt ce în concepția oligarhiei militar-bolșevice se egalează cu moartea.

Hunta a anunțat supremația necondiționată a legislației Centrului asupra celei a republicilor, instituirea controlului asupra presei, interzicerea activității organizațiilor obștești și partidelor, a căror politică diferă de cea a noilor «lideri», dizolvarea organelor locale ale puterii de stat care refuză să traducă în viață prescripțiile diabolice ale puciștilor.

De fapt, avem de-a face cu o dictatură, care sub pretextul stabilirii ordinii în țară și curmării conflictelor interetnice promovează o politică de teroare. Intenția huntei e de a înăbuși din față democrația ce începuse să se înfiripe.

Să fim vigilenți! Pe cea de-a șasea parte a Pămîntului vine să se instaureze dezmățul reacțiunii. Să nu ne lăsăm provocați, să ne păstrăm calmul. Adepți ai oligarhiei reacționare există și la noi și, să fim siguri, ei vor încerca să-și facă mendrele și pe plaiul nostru moldav. Dar democrația nu poate fi învinsă dintr-odată și pentru totdeauna. Oameni cu convingeri democratice există și în Moldova, și în Rusia, și în Țările Baltice, și în cele Transcaucaziene, și în Ucraina, și chiar în republicile asiatice. Să ne asociem și să dăm o ripostă hotărîtă uzurpatorilor-puciști și acoliților lor, declarînd așa-zisului Comitet pentru starea excepțională deplină neîncredere și nesupunere civilă. Nici pe o clipă să nu ne lăsăm ademeniți de frazele măgulitoare makiavellist-fariseice ale puciștilor. Să protestăm, să cerem readucerea în funcție a lui Mihail Gorbaciov, să cerem cu toții convocarea de urgență a Congresului extraordinar al deputaților poporului din U.R.S.S.

Reacțiunea nu va avea sorți de izbîndă!

Gheorghe LUPUȘOR.

Au ieșit să apere capitala

Ieri, pe la ora patru dimineața, sute de oameni de bună credință au venit la periferiile Chișinăului să bareze calea trupelor sovietice, care încercau în fel și chip să pătrundă în oraș și să traducă în fapt deciziile criminale ale huntei lui I. Ianaev.

La postul IAS din partea Tighinei s-au întîlnit grupe de patrioți din oraș și din satele din împrejurimi. Au sosit cu macarale grele, cu automobile încărcate cu piese din beton armat. Cît ai zice «peșteră», panourile imense de beton au fost instalate de-a curmezișul părții carosabile a traseului. A rămas liber doar un sector, prin care ar putea trece un singur camion. Dar și pentru această parte de drum erau rezervate blocuri de beton, pregătite pentru a fi montate aici la prima necesitate.

— Totuși, îmi pare că baricada aceasta e un fleac pentru tancurile sovietice, spuse un tînăr.

— Hai să mai clădim vreo două rînduri de panouri, propuse altul.

— De fapt, tancurile pot s-o ia și pe alături, zise al treilea. Gîndiți că o să le fie milă de copaci sau de sediul polițiștilor?

Nu prea erau siguri băieții, dar n-am văzut nici urmă de frică în ochii lor. Dacă s-ar fi întîmplat să vină «internaționaliștii» cu tancurile, ei ar fi făcut tot posibilul ca să le oprească. În aceasta constă dîrzenia, curajul acelor tineri care și-au părăsit casele, familiile pe timp de noapte și au ieșit în fața unui posibil inamic.

La apelul dlui Mircea Snegur, Președintele Republicii Moldova, mii de locuitori ai capitalei și din împrejurimi au stat de veghe, de asemenea, la sediile Parlamentului, Guvernului, Radioului și Televiziunii, Casei presei, Centrului de telecomunicații.

Totuși, o mare parte de cetățeni nu știau ce s-a întîmplat noaptea trecută. Stopă un automobil, sosit din partea capitalei, conducătorul auto ieși din cabină și întrebă mirat:

— Din ce cauză ați închis drumul, fraților?

Rezultă că informarea orășenilor lasă de dorit. Ar trebui, probabil, ca în zilele tensionate să funcționeze un sistem bine chibzuit de informare a maselor. Căci mai avem compatrioți, care nu s-au trezit din hibernare, rămîn absolut indiferenți față de viața social-politică. Urmează să găsim mijloace și metode pentru a antrena și această «pătură» în viața activă.

Ș. IONEL.

în mrejele unor promisiuni mincinoase și ale unor argumente demagogice privind datoria de militar! Nu deveniți o unealtă oarbă a voinței criminale a grupului de aventurieri, care au violat Constituția și legile U.R.S.S.

Soldați! Mă adresez vouă. Gîndiți-vă la cei apropiați, la prieteni, la popor. Nu uitați, în clipa grea a opțiunii, că ați jurat credință poporului, poporului împotriva căruia se încearcă a fi întoarse armele voastre.

Este cu putință să înalți un tron din baionete, însă acesta nu durează, o întoarcere la trecut nu există. Zilele conspiratorilor sînt numărate.

Soldați, ofițeri și generali! Acum o oră eu l-am numit în funcție pe președintele comitetului R.S.F.S.R. pentru problemele apărării, care este camaradul vostru de arme, general-colonel K. I. Kobeț. A fost emis un decret, potrivit căruia toate organele teritoriale ale M.A.I. K.G.B. ale Ministerului Apărării de pe teritoriul R.S.F.S.R. sînt obligate să execute întocmai toate dispozițiile președintelui R.S.F.S.R., Comitetului securității statului al R.S.F.S.R., M.A.I. al R.S.F.S.R., Comitetului de stat pentru problemele apărării al R.S.F.S.R.

De asupra Rusiei, de asupra întregii țări s-au adunat norii terorii și ai dictaturii. Totuși ei nu pot să ne aducă o noapte eternă, legea va triumfa pe pămîntul nostru, iar poporul, atît de încercat de suferințe, își va recăpăta libertatea. De astă dată — odată și pentru totdeauna!

Soldați! Cred că în acest moment tragic voi veți ști să luați hotărîrea cea justă. Onoarea și gloria armelor ruse nu va fi pătată cu sîngele poporului.

Boris ELȚIN,
Președintele Federației Ruse.

DECLARAȚII

KENNEBUNKPORT, 19. (Moldova-pres). Președintele american, George Bush, a declarat că înlocuirea lui Mihail Gorbaciov este un eveniment îngrijorător, care ar putea avea consecințe serioase, — informează Associated Press.

«Înlăturarea lui Gorbaciov este o măsură neconstituțională, neconformă cu prevederile constituției privind schimbările guvernamentale» — a adăugat Bush în cadrul unei conferințe de presă la reședința sa de vacanță din Kennebunkport.

Șeful executivului american a arătat că se cunosc puține detalii în legătură cu înlocuirea lui Gorbaciov, însă crede că această lovitură a fost orchestrată de conservatorii sovietici îngrijorați de reforme, de slăbirea Partidului Comunist și de starea economiei.

Pe de altă parte, președintele american a anunțat că a avut consultări cu aliații occidentali, iar unul dintre aceștia, premierul britanic John Major, a încercat, însă nu a reușit, să-l contacteze pe Gorbaciov.

Referindu-se la armata americană, președintele Bush a indicat că trupele S.U.A. nu au fost puse în alertă, însă el este preocupat de activitatea militară sovietică. «Puteți fi absolut sigur că voi face ceea ce este în interesul politicii externe a Statelor Unite» — a spus Bush.

«Cu siguranță că nu vom continua să acordăm Uniunii Sovietice ajutoare în contextul acestei acțiuni extraconstituționale, realizată cu sprijinul armatei. Evident, nu numai Statele Unite, dar și Europa va opri trimiterea de ajutoare — a apreciat șeful executivului american. În legătură cu Tratatul Start, privind reducerea armelor strategice, președintele Bush a declarat că va rămîne în continuare în vigoare, întrucît servește intereselor Statelor Unite, iar Moscova, la rîndul său ,a anunțat că acesta rămîne valabil».

BONN, 19. (Moldova-pres). Cancelarul Helmut Kohl a pus în gardă noua conducere sovietică față de o eventuală recrudescență a violenței și a estimat că U.R.S.S. va trebui «să continue politica de reforme și de democratizare» pentru a putea spera într-o menținere a ajutorului occidental. Într-o conferință de presă la Bonn cancelarul Kohl a apreciat că politica lui Mihail Gorbaciov a reprezentat «o contribuție decisivă în favoarea păcii și merită respectul». El a chemat Moscova «să respecte drepturile omului și toate angajamentele asumate de U.R.S.S. în cadrul conferinței C.S.C.E». Uniunea Sovietică «nu poate aștepta o continuare a ajutorului occidental decît dacă vor fi îndeplinite aceste condiții și dacă va fi continuată politica de reforme și democratizare», a declarat cancelarul Helmut Kohl.

LISABONA, 19. (Moldova-pres). Secretarul general al O.N.U., Javier Perez de Cuellar, a declarat că este «preocupat» de destituirea lui Mihail Gorbaciov și de evoluția situației din U.R.S.S. Cuellar, care se află în prezent în vacanță în Algarve (Portugalia), a anunțat presei că nu se poate pronunța asupra unor «probleme interne ale unei țări membre a O.N.U.». Dar, în același timp, și-a exprimat satisfacția pentru asigurările noii conduceri sovietice privind respectarea angajamentelor asumate de către U.R.S.S. El a exclus, însă, o reuniune a Consiliului de Securitate, adăugînd că această ipoteză ar depinde de întorsătura pe care ar lua-o evenimentele din U.R.S.S.

BARICADE ÎN FAȚA CASEI SOVIETELOR

MOSCOVA, 19. (Moldo pres). Potrivit relatărilor respondentului agenției R în după-amiaza zilei de 19 gust, în fața Casei Soviete (parlamentul R.S.F.S.R.), m coviții înălțau baricade pent respingerea unui eventual at

După cum arată sursa ci tă, care se referă la afirma ile președintelui comitetului stat al R.S.F.S.R. pentru pro lemele apărării, general-c lonel Konstantin Kobeț, a fo creat deja un stat major pe tru apărarea acestui edificiu.

APRECIERILE LUI LANDSBERGIS

VILNIUS, 19. (Moldova pres). Președintele parlamen tului lituanian, Vitautas Land sbergis a declarat în cadru unei conferințe de presă c «puciștii vor suferi eșec», evi tizînd totodată că «probabil vărsările de sînge nu vor p tea fi evitate», informea agenția RIA.

În același timp, conducăto rul lituanian a arătat că lit anienii nu sînt pregătiți să alăture grevei la care a ch mat președintele rus, Bor Eltîn, arătînd însă că popor său va organiza acțiuni de supunere civilă. Landsberg a comunicat, de asemenea, în unele orașe din Lituani apar comandanți militari postori, care încearcă să sub control situația.

În altă ordine de idei, pr ședintele Consiliului Suprem Lituaniei a cerut ca S.U.A. recunoască neîntîrziat țara ca stat independent, argume tînd că tocmai acum este m mentul cel mai potrivit, ara sursa amintită.